

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 32159/2023
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Александар Аврамовић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из села ..., чији је заједнички пуномоћник Предраг Станојевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1933/23 од 14.09.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1933/23 од 14.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1933/23 од 14.09.2023. године, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П 380/23 од 21.03.2023. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је власник непокретности ближе наведених у изреци ове пресуде, те да суд тужене обавезе да му ово право признају и уступе наведене непокретности у својину и државину, као и да је извршење покренуто по решењу Основног суда у Врању ИИ 3243/13 од 27.08.2013. године, недопуштено на непокретностима ближе наведеним у ставу првом изреке и обавезан тужилац да солидарно накнади туженима трошкове поступка у износу од 195.950,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужиоца указује се на битну повреду одредаба парничног постука из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, због које се ревизија, у складу са чланом 407. став 1. тачка 1-3. ЗПП, не може изјавити. Другостепени суд је одлучио о жалби тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је син сада пок. ДД. Тужилац је, као давалац издржавања, дана 05.06.2001. године, са сада пок. ДД и ЂЂ, својим родитељима, као примаоцима издржавања, закључио Уговор о доживотном издржавању оверен код Општинског суда у Врању у предмету Р 242/2001. Предмет наведеног уговора су непокретности уписане у ПЛ број .. и .. КО ... и ПЛ број .. КО Тужилац је са својим оцем, дана 30.06.2011. године, закључио Уговор о поклону оверен под бројем Ов 3485/11. Катастарске парцеле које су предмет овог спора и то: ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., .. и .. обухваћене су наведеним уговором о доживотном издржавању и уговором о поклону. Катастарске парцеле број ..., ..., ..., .. и ..., поред претходно наведених парцела, биле су предмет уговора о доживотном издржавању. Катастарска парцела број .., уписана у ЛН бр. .. КО ... била је предмет уговора о поклону. Правноснажном пресудом Основног суда у Врању П 588/11 од 06.12.2012. године, отац тужиоца обавезан је да овде туженима, на име накнаде за одузето земљиште исплати износ од 1.246.100,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2011. године до исплате. Тужени, као извршни повериоци, поднели су предлог за извршење на основу наведене извршне исправе Основном суду у Врању, који је 27.08.2013. године донео решење о извршењу И 324/13 и одредио извршење против извршног дужника ДД ради наплате дуга пописом, пленидбом и продајом покретних ствари. У току извршног поступка ДД је преминуо, те је вођен оставински поступак пред Основним судом у Врању. Решењем о наслеђивању О 317/16 од 08.11.2016. године за законске наследнике на заоставштини оглашени су оставиочев син, овде тужилац АА са уделом од 7/9 и оставиочеви унуци ЕЕ и ЖЖ са уделима од по 1/9. Све парцеле које су биле предмет уговора о поклону и уговора о доживотном издржавању биле су и предмет расправљања заоставштине и подељене су међу наследницима наведеним оставинским решењем. Тужилац је дао наследничку изјаву којом се прихватио наслеђа на делу који му припада по закону, као и на деловима које су му уступили остали санаследници, не указујући суду на постојање уговора о доживотном издржавању и уговора о поклону. Пуномоћник овде тужених је дана 29.06.2020. године поднео захтев за доношење допунског решења о наслеђивању накнадно пронађене имовине и то катастарске парцеле уписане у ЛН број 7 и 179. Тужилац је у извршном поступку био упућен да у парничном поступку доказује недопустивост извршења, те је против тужених покренуо поступак у предмету Основног суда у Врању П 1775/14 и доказао да је извршење недопуштено на кп бр. ..., уписане у ЛН .. КО ... и кп бр. ..., које парцеле нису предате туженима по основу закључка јавног извршитеља Александра Николића од 06.09.2019. године. Закључком јавног извршитеља ИИ (ПОМ) 194/16 од 20.08.2018. године, одређено је спровођење извршења одређеног решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 3243/13 од 27.08.2013. године, ради наплате новчаног потраживања извршних поверилаца, овде тужених, у износу од 1.246.100,00 динара са законском затезном каматом од 06.02.2016. године до исплате, на сувласничком уделу извршних дужника на непокретностима уписаним у ЛН број .. и .. КО ... и то забележбом спровођења извршења у јавну књигу, утврђења вредности непокретности јавном продајом сувласничког удела и исплатом добијеног новчаног износа све до

коначаног намирења потраживања извршних поверилаца. Наведене непокретности су закључком од 06.09.2019. године предате извршним повериоцима – туженима за износ од 611.511,80 динара, који износ представља 30% процењене вредности непокретности и извршним дужницима је наложено да наведене непокретности предају у државину извршним повериоцима, те наложено РГЗ – Служби за катастар непокретности Врање да упише право својине поверилаца у јавну књигу на тим непокретностима. Тужилац није извршио упис свог права својине у јавне књиге на основу наведених уговора о доживотном издржавању и уговора о поклону. Тужилац је у парничном поступку Основног суда у Врању П 1775/14 оспорио извршење само у делу који се односи на кп бр. .. и .., али не и у погледу преосталих парцела које су биле предмет ових уговора.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је тужилац власник предметних непокретности по основу уговора о поклону, без обзира што није уписао своје право својине у јавне књиге, из разлога што је својину стекао пре ступања на снагу Закона о државном премеру и катастру, због чега извршење ради намирења потраживања поверилаца, овде тужених, према дужнику ДД није могло да се спроведе на непокретностима у својини тужиоца.

Одлучујући о жалби тужених, а прихватајући чињенично стање као правилно и потпуно утврђено од стране првостепеног суда, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је одбио тужбени захтев тужиоца из разлога што уговор о поклону није извршен и није произвео правно дејство, јер је изостала радња уписа права својине тужиоца у јавне књиге, те је тужилац право својине на предметним непокретностима стекао правноснажним решењем о наслеђивању, чиме су испуњени услови из члана 222. Закона о наслеђивању о одговорности наследника за дугове оставиоца до вредности имовине коју је наследио. Без утицаја је и закључен уговор о доживотном издржавању, код чињенице да тужилац његово постојање није пријавио у оставинском поступку.

По оцени Врховног суда, ревизија тужиоца није основана у оспоравању правилности примене материјалног права у овој правној ствари.

Према Закону о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ" број 6/80... "Службени гласник РС" број 115/05) право својине се стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем (члан 20. став 1). На основу правног посла право својине на непокретности стиче се уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом (члан 33). Право својине на ствар стиче се наслеђивањем у тренутку отварања наслеђа на имовини умрлог, ако законом није друкчије одређено (члан 36).

Код утврђеног да је тужилац 2001. године са родитељима закључио уговор о доживотном издржавању, а са сада пок. оцем ДД 2011. године уговор о поклону, те да у дужем временском периоду није спровео предметне уговоре у јавним књигама и на тај начин у складу са одредбом члана 33. ЗОСПО стекао право својине на спорним парцелама које су биле предмет тих уговора, да су све парцеле биле предмет расправљања заоставштине иза смрти његовог оца 2016. године, да је тужилац дао наследничку изјаву којом се прихватио наслеђа на делу који му припада по закону, као и на деловима које су му уступили остали санаследници, не указујући суду на постојање наведених уговора, то је правилно другостепени суд применио материјално право када је закључио да је тужилац право својине на предметним непокретностима

стекао наслеђивањем у смислу члана 36. ЗОСПО. У време подношења предлога за извршење на основу извршне исправе од стране извршних поверилаца, овде тужених, тужилац је на непокретностима које су биле предмет извршења имао правни основ за стицање права својине, али је у току извршног поступка истакао приговор недопустивости извршења само у односу на кп бр. .. и .. КО ..., не и за остале парцеле. Како је на предметним непокретности право својине било уписано на име сада пок. ДД, правног претходника тужиоца, а у оставинском поступку је тужилац са својом децом оглашен за његовог наследника, чињеница да је у том моменту на страни тужиоца постојао правни основ стицања непокретности није од утицаја на тужениково право својине, код непостојања начина стицања, због чега је тужбени захтев тужиоца неоснован, како је правилно закључио другостепени суд.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни суд је, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**